

Dziecko uczy się przez zabawę. Dzięki niej rozwija się intelektualnie, fizycznie i przygotowuje się do funkcjonowania w społeczeństwie. Dlatego tak ważne jest jak i czym bawią się nasze dzieci. Niestety półki w sklepach uginają się od wątpliwej jakości plastikowych zabawek, które produkuje wyzyskiwani robotnicy. O tym, jakie zabawki są przyjazne maluchom i dlaczego warto wspierać kampanię "Kupuj odpowiedzialnie zabawki" opowiada koordynatorka projektu Justyna Szambelan.

Czym jest projekt „Kupuj odpowiedzialnie zabawki”? Do kogo jest skierowany oraz jakie działania podejmowane są w ramach projektu?

Justyna Szambelan: Kampania „Kupuj odpowiedzialnie zabawki” skupia się na problemach, jakie wiążą się z produkcją zabawek. Ogromna większość z nich wytwarzana jest w Chinach, gdzie normy ochrony środowiska są bardzo słabe, a prawa pracowników fabryk notorycznie łamane. Kierujemy się z tym przekazem do konsumentów oraz do firm zabawkarskich, ponieważ jedni i drudzy powinni działać aby poprawa obecnej złej sytuacji była możliwa. Uwagę konsumentów staramy się zwrócić np. poprzez happeningi – gdy nasi aktywiści wchodzić do sklepów w masach smutnych misiów. Także warsztaty robienia zabawek dla dzieci i rodziców, organizowane w ramach kampanii w wielu miastach Polski, są dobrą okazją do poinformowania ich o istniejących problemach. W zeszłym roku Polskę odwiedziła chińska działaczka na rzecz praw pracowników, Debby Chan, która opowiadała o swojej pracy, o rozmowach jakie prowadzi na co dzień z pracownikami fabryk i o trudnych rozmowach z dużymi firmami zabawkarskimi, które niechętnie przyznają występowanie nadużyć. Dzięki współpracy z osobami w Chinach mamy informacje z pierwszej ręki, z którymi staramy się konfrontować właścicieli marek zabawkowych. Gdy dociera do nas informacja np. o wypadku w konkretnej fabryce, organizujemy akcję pisania listów do firm markowych współpracujących z taką fabryką. W ten sposób konsumenci mogą przekazać producentom swoje niezadowolenie ze złych warunków, w jakich wytwarzane są zabawki. O wszystkich pilnych apelach informujemy za pomocą naszej strony ekonsument.pl oraz newslettera.

Skąd pochodzą zabawki dostępne w polskich sklepach i w jakich warunkach są produkowane?

J.S. 80% zabawek świata jest produkowanych w Chinach, głównie w Shenzen - jest to niewyobrażalnie rozrośnięte miasto, składające się prawie wyłącznie w fabryk działających 24 godziny na dobę. Pracownicy pracują w nich na dwie zmiany, po 12 godzin, czasami bez jednego dnia wolnego przez kilka tygodni. Ich praca jest męcząca i monotonna, a wynagrodzenia zbyt niskie, aby można było za nie godnie żyć. Za cenę dodatkowych kilku groszy pracownicy fabryk biorą kolejne nadgodziny, przez co są jeszcze bardziej wyczerpani i narażeni na wypadki spowodowane

zmęczeniem. Większość zatrudnionych w przemyśle zabawkarskim osób to młode dziewczyny pochodzące z wiejskich terenów, od których pozostałe na wsi rodziny oczekują aby przysyłały pieniądze – na to jednak rzadko kiedy starcza z ich wypłaty. Dzieci pozostawione w domu z dziadkami często nie poznają swoich rodziców, gdy ci wracają raz do roku aby je odwiedzić.

Gdzie w takim razie można kupić dobre, przyjazne najmłodszym oraz produkowane zgodnie z zasadami fair trade zabawki?

J.S. Kupując zabawki nie mamy wielkiego wyboru – większość tych popularnych, dostępnych w dużych sklepach, jest produkowana w Chinach i należy do jednej z kilku wielkich korporacji (takich jak Mattel, Hasbro czy Disney). Rodzice zdecydowani, aby kupić zabawkę wyprodukowaną w sposób etyczny i ekologiczny mogą się szybko sfrustrować. Stworzyliśmy **bazę polecanych marek**. Polecamy zabawki produkowane w Polsce i innych krajach Europejskich, przez małe i średnie firmy zwracające uwagę na recykling, wartości edukacyjne i jakość produktu oraz dobrą współpracę z dostawcami. Warte uwagi są też zabawki wytwarzane w krajach Globalnego Południa zgodnie z zasadami Sprawiedliwego Handlu, których kupno przekłada się na rzeczywistą korzyść dla osób zatrudnionych przy produkcji. Niestety takie zabawki nie są powszechnie dostępne, a dzieci kochają te produkowane masowo, z plastiku, reklamowane w telewizji.

Raz na jakiś czas przedostają się do mediów informacje o szkodliwości produktów masowo sprowadzanych z Chin? Czy mogą one być niebezpieczne dla naszych dzieci?

J.S. Zabawki produkowane są w coraz większych ilościach, coraz szybciej i coraz mniej starannie. Na pierwszym miejscu częściej niż dobro najmłodszych stoi zysk producenta. Unia Europejska stawia dość rygorystyczne wymagania produktom dla dzieci, jednak wciąż pojawiają się zagrożenia związane z niesprawdzonymi substancjami chemicznymi lub nieprzemyślanym wzornictwem. Dotyczy to zarówno produktów nie markowych, jak i tych znanych marek. W kwestiach bezpieczeństwa rodzice muszą kierować się swoim rozsądkiem i przestrzegać zaleceń producenta (np. dotyczących odpowiedniego wieku dziecka, dla którego przeznaczona jest zabawka, sposobu użytkowania zabawki). Jednak nawet najmądrzejszy rodzic nie stwierdzi obecności szkodliwych pierwiastków w plastikowej grzechotce. Trudno jednak trafić na zabawki wykonane ze stuprocentowo naturalnych materiałów – również farby do drewna czy barwniki do tkanin mogą się okazać nie tak niewinne, na jakie wyglądają.

Jaka jest zatem zdrowa alternatywa? Na co my, rodzice powinniśmy zwracać uwagę wybierając produkty dla naszych pociech?

J.S. Najtańsze i najbardziej przyjazne środowisku rozwiązanie, to ograniczenie ilości kupowanych zabawek. Dobrą zabawę mogą zapewnić również tak proste rzeczy jak piasek, gałganki czy patyczki. Materiały wykorzystywane ponownie, np. tkaniny z recyklingu, zmniejszają obciążenie środowiska, a ich dodatkowym plusem jest, że wiele szkodliwych substancji zdążyło się już z nich sprać lub ulotnić. Warto też dowiedzieć się więcej o producencie – ci, którzy poważnie podchodzą do społecznej i środowiskowej odpowiedzialności biznesu, udostępniają więcej informacji o swoich produktach niż ci, którzy mają coś do ukrycia.

W jaki sposób przeciętny konsument może wesprzeć kampanię?

J.S. Zachęcamy wszystkich do śledzenia naszych działań na stronie ekonsument.pl oraz na profilu kampanii „Kupuj odpowiedzialnie” na facebooku. Informacje o pilnych apelach do firm można otrzymywać zapisując się na nasz newsletter. Osobom, które chciałyby zorganizować spotkanie lub

akcję na ten temat w swoim mieście czy dzielnicy, chętnie dostarczymy materiały i udzielimy wsparcia.

Justyna Szambelan - Koordynatorka kampanii "Kupuj odpowiedzialnie zabawki", będącej programem tematycznym Polskiej Zielonej Sieci.

Tagi: [wychowanie dzieci](#) , [wywiad](#) , [zabawki dla dzieci](#)